

Strasbourg, den 13.3.2018
COM(2018) 130 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET
OG DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG**

Overvågning af gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder

{SWD(2018) 67 final}

1. Indledning

I sin tale om Unionens tilstand den 9. september 2015 foreslog formand Jean-Claude Juncker at oprette en europæisk søjle for sociale rettigheder¹, som tager højde for de skiftende vilkår i de europæiske samfund og udviklingen i arbejdsverdenen.

Efter en bred offentlig høring i 2016 af borgerne, arbejdsmarkedsparterne, civilsamfundet, medlemsstaterne og EU-institutionerne² blev den europæiske søjle for sociale rettigheder oprettet af Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen den 17. november 2017 på det sociale topmøde i Göteborg om retfærdig beskæftigelse og vækst³.

Den europæiske søjle for sociale rettigheder er tænkt som en ny måde at sikre opadgående konvergens mod bedre arbejds- og leveforhold i EU. I søjlen er der fastsat tyve væsentlige principper og rettigheder om lige muligheder og adgang til arbejdsmarkedet, retfærdige arbejdsvilkår og social beskyttelse og inklusion.

Det Europæiske Råd godkendte den 14. december 2017 konklusionerne fra det sociale topmøde og understregede, at den europæiske søjle om sociale rettigheder bør gennemføres både på EU- og medlemsstatsniveau under hensyntagen til deres respektive kompetencer. Det Europæiske Råd opfordrede også Kommissionen til at foreslå passende overvågning⁴. Denne meddelelse er et svar på denne opfordring og skitserer vejen frem.

¹ https://ec.europa.eu/commission/priorities/deeper-and-fairer-economic-and-monetary-union/european-pillar-social-rights/european-pillar-social-rights-20-principles_da

² Den 8. marts 2016 fremlagde Kommissionen et første udkast til den europæiske søjle for sociale rettigheder og indledte en offentlig høring. Kommissionen modtog mere end 16 500 onlinesvar og næsten 200 positionspapirer. Høringen blev afsluttet med konferencen "Going Forward Together" den 23. januar 2017. Som en del af høringen vedtog Europa-Parlamentet en beslutning om søjlen den 19. januar 2017 (2016/2095(INI)). Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog en udtalelse den 25. januar 2017 (SOC/542-01902-00-01-ac). Regionsudvalget vedtog en udtalelse den 11. oktober 2016 (CDR 2868/2016).

³ <http://www.socialsummit17.se/>

⁴ Det Europæiske Råd understregede den 14. december 2017 følgende: "Der blev på det sociale topmøde i Göteborg mindet om behovet for at sætte mennesket i centrum, videreudvikle Unionens sociale dimension på grundlag af et fælles engagement og fastlagte beføjelser og fremme konvergens gennem en indsats på alle niveauer, også fra arbejdsmarkedets parter. Som et første skridt fremad bør følgende fremmes: gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder på EU-plan og medlemsstatsplan under hensyntagen til deres respektive beføjelser; Kommissionen opfordres til at foreslå passende overvågning (...)."

2. Fremme af den europæiske søjle for sociale rettigheder:

Oprettelsen af en europæisk søjle for sociale rettigheder er en del af en bredere debat om Europas fremtid, som blev indledt ved Kommissionens hvidbog af 1. marts 2017⁵. Spørgsmålet om, hvordan man styrker og moderniserer den europæiske sociale model, når man står over for fundamentale ændringer – såsom nye teknologier, globalisering og en aldrende befolkning – er et af de vigtigste spørgsmål, der blev stillet i hvidbogen, samt i Kommissionens oplæg om Europas sociale dimension⁶ og om styring af globaliseringen⁷.

På topmødet i Rom, hvor man fejrede 60-årsdagen for EU's oprettelse, gentog lederne deres engagement for at fremme et socialt Europa⁸. I denne bredere debat er den europæiske søjle for sociale rettigheder både en milepæl i opbygningen og konsolideringen af et socialt Europa og et referencepunkt på vejen til Sibiu, hvor EU's ledere mødes i maj 2019 for at drage konklusioner om Europas fremtid forud for det næste valg til Europa-Parlamentet.

Det er altid blevet betragtet som en fælles politisk forpligtelse og et fælles politisk ansvar at opnå resultater med den europæiske søjle for sociale rettigheder. EU-institutionerne, medlemsstaterne, de offentlige myndigheder, arbejdsmarkedsparterne og civilsamfundsorganisationerne på alle niveauer spiller en afgørende rolle i overensstemmelse med deres kompetencer.

På EU-niveau er Kommissionen fast besluttet på at **integre prioriteterne i den europæiske søjle for sociale rettigheder i alle EU-politikker**. Den anvender allerede eksisterende værktøjer og processer med henblik herpå, og den har allerede fremlagt adskillige målrettede initiativer inden for EU's kompetenceramme, hvoraf nogle stadig mangler at blive vedtaget af EU's medlovgivere.

Kommissionen er ligeledes opsat på at **støtte medlemsstaterne, arbejdsmarkedsparterne og civilsamfundsorganisationerne i gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder** på nationalt, regionalt og lokalt niveau. Et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, som offentliggøres sammen med denne meddelelse, minder om de retlige rammer, de respektive funktioner på nationalt niveau og EU-niveau samt allerede truffne foranstaltninger for hvert af principperne i den europæiske søjle for sociale rettigheder⁹.

⁵ COM(2017) 2025 final.

⁶ COM(2017) 206 final.

⁷ COM(2017) 240 final.

⁸ I Romerklæringen af 25. marts 2017 erklærede EU's ledere: "I disse foranderlige tider og i bevidstheden om vores borgeres bekymringer forpligter vi os på Romdagsordenen og lover at arbejde hen imod: ... *Et socialt Europa: En Union, der på grundlag af bæredygtig vækst fremmer økonomiske og sociale fremskridt såvel som samhørighed og konvergens, og samtidig fastholder det indre markeds integritet. En Union, der tager hensyn til de forskelligartede nationale systemer og arbejdsmarkedsparternes centrale rolle. En Union, der fremmer ligestilling mellem kvinder og mænd såvel som rettigheder og lige muligheder for alle. En Union, der bekæmper arbejdsløshed, forskelsbehandling, social udstødelse og fattigdom. En Union, hvor unge får den bedste uddannelse og kan studere og finde beskæftigelse på hele kontinentet. En Union, der bevarer vores kulturarv og fremmer kulturel mangfoldighed.*"

⁹ SWD (2018) 67.

Overvågning af gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder er af afgørende betydning for at sikre konkrete fremskridt i praksis. Med denne meddelelse foreslår Kommissionen som supplement til initiativer, der allerede er truffet eller forventes på EU-niveau, at **intensivere overvågningen af gennemførelsen af den europæiske søjle for sociale rettigheder i det europæiske semester for politisk samordning**. Dette kan ske ved at:

- ▶ afspejle prioriteter i den europæiske søjle for sociale rettigheder i analysen af trufne foranstaltninger og fremskridt på nationalt niveau,
- ▶ yde teknisk bistand, støtte benchmarking, fremme udvekslingen af god praksis blandt medlemsstaterne og interessenterne,
- ▶ screene beskæftigelsesmæssige og sociale resultater på baggrund af den nye sociale resultattavle og på den måde støtte den bredere proces med opadgående konvergens.

3. Gennemførelse af søjlen på EU-niveau

De sociale prioriteter har været kernen i Kommissionens dagsorden, siden den tiltrådte i 2014. Indholdet og målsætningerne i den europæiske søjle for sociale rettigheder bygger på en række initiativer inden for det beskæftigelsesmæssige og sociale område, som er indført af Kommissionen i de seneste år, navnlig¹⁰:

- ▶ Fremme af en ny start for social dialog, som afspejler Kommissionens tilsagn om at samarbejde tæt med arbejdsmarkedsparterne på alle niveauer.
- ▶ Forslag om en europæisk tilgængelighedslov med det formål at forbedre et velfungerende indre marked for tilgængelige produkter og tjenesteydelser ved at fjerne hindringer skabt af afvigende lovgivning og således lette arbejdet for virksomhederne og skabe fordele for handicappede eller ældre i EU.
- ▶ Forslag til direktiv om forbedring af gennemsigtigheden og forudsigeligheden i arbejdsvilkårene, som forbedrer oplysningerne til arbejdstagerne om deres rettigheder og samtidig fastsætter nye minimumskrav til forbedring af arbejdsvilkårene.
- ▶ Revision af udstationeringsdirektivet, som forankrer princippet om "lige løn for lige arbejde på samme sted", og dermed skaber lige vilkår og forhindrer uretfærdig konkurrence på det indre marked.
- ▶ Nye lovgivningsmæssige forslag for at modernisere koordinering af de sociale sikringsordninger, som især er med til at sikre, at arbejdstagere, som gør brug af deres ret til fri bevægelighed, ikke mister deres sociale sikringsrettigheder.
- ▶ Forslag til direktiv om arbejdsliv og privatliv for forældre og omsorgspersoner for at modernisere den eksisterende retlige ramme ved at indføre fædreorlov og plejeorlov, styrke forældreorloven og udvide retten til at søge om fleksible arbejdsforhold.
- ▶ Handlingsplanen til bekæmpelse af den **kønsbestemte lønforskel 2017-2019**, som omfatter en række aktiviteter til behandling af de grundlæggende årsager. Gennemgang af de forskellige dele af lovgivningen inden for sikkerhed og sundhed på arbejdspladsen, som opdaterer og supplerer de bestemmelser, der beskytter

¹⁰ https://ec.europa.eu/commission/sites/betapolitical/files/social_dimension_of_europe_overview_of_initiatives_en.pdf

arbejdstagerne mod arbejdsrelaterede sundhedsrisici, herunder eksponering for kræftfremkaldende stoffer,

- ▶ Forskellige tiltag til sikring af rettidig adgang til prismæssigt overkommelige, forebyggende og helbredende **sundhedsydelser** af god kvalitet, herunder de europæiske netværk af referencecentre, som, siden sidste november, giver mennesker med sjældne sygdomme adgang til diagnose og behandling i hele EU.
- ▶ Styrkelse og lancering af ungdomsgarantien for at hjælpe unge med hurtigt at komme i gang med beskæftigelse eller uddannelse.
- ▶ Iværksættelse af en lang række initiativer under den nye dagsorden for færdigheder, som har til formål at udstyre flere mennesker med bedre færdigheder.
- ▶ Forskellige initiativer til fremme af adgang til inkluderende uddannelse af høj kvalitet, uddannelse og livslang læring som et skridt på vejen mod et **europæisk uddannelsesområde**.
- ▶ Hvad angår **uddannelse** sigter Kommissionen mod mere ambitiøse mål for dem, der klarer sig dårligt, og elever, der forlader skolen tidligt, og den overvejer nye mål for digitale kompetencer og iværksætter¹¹.

Af de 22 forslag til retsakter, der siden november 2014 er fremsat på beskæftigelsesområdet og det sociale område, er 10 forslag blevet vedtaget, og 12 mangler stadig at blive vedtaget af Rådet og/eller Europa-Parlamentet. Som det fremgår af den fælles erklæring fra Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen vil der i de kommende måneder blive lagt vægt på at drage konklusioner om verserende lovgivningsmæssige initiativer og fokusere på resultater og gennemførelse af de nye initiativer i praksis.

Derudover har Kommissionen integreret de sociale prioriteter over hele linjen ved fuldt ud at anerkende den sociale dimension i alt, hvad den foretager sig. Dette omfatter:

- ▶ Det **europæiske semester** for politisk samordning, hvor Kommissionen i højere grad fokuserer på sociale prioriteter og ligestiller dem med økonomiske mål som kernen i den årlige cyklus med økonomisk styring, hvor dette års cyklus for første gang også afspejler prioriteterne i den europæiske søjle for sociale rettigheder¹²,
- ▶ Under samhørighedspolitikken har de sociale prioriteter bred opbakning fra de europæiske struktur- og investeringsfonde på områder som adgang til arbejdsmarkedet, social inklusion og uddannelse. Andre finansieringsprogrammer og -instrumenter som Den Europæiske Fond for Tilpasning til Globaliseringen og Den Europæiske Fond for Bistand til de Socialt Dårligst Stillede yder støtte til mennesker, som rammes af omstruktureringer af virksomheder, eller som er i risiko for at lide alvorlige materielle afsavn.

¹¹ COM(2017) 673 final.

¹² Den årlige vækstundersøgelse 2018 (COM(2017) 690 final) og meddelelsen om vurderingen af fremskridtene med strukturreformerne, forebyggelse og korrektion af de makroøkonomiske ubalancer og resultater af de dybdegående undersøgelser (COM(2018) 120).

- ▶ Investeringsplanen for Europa ("Juncker-planen"): Social infrastruktur og socialt udstyr samt strategiske investeringer i sociale virksomheder kan støttes finansielt af Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer¹³.
- ▶ Under energiunionen sættes der med pakken om "Ren energi til alle europæere", som Kommissionen har foreslået, stærkt fokus på forbrugeren og indsatsen skærpes for at sikre, at overgangen til ren energi er socialt retfærdig, og at ingen bliver ladet i stikken. Derudover er pakken forbundet med en ny tilgang til at beskytte de sårbare forbrugere, hvilket også omfatter hjælp til medlemsstaterne med at reducere energiomkostningerne for forbrugere ved at støtte investeringer i energieffektivitet. Dette har også været medvirkende til oprettelsen af et europæisk observatorium for energifattigdom
- ▶ Under det digitale indre marked fremlagde Kommissionen konnektivetsmål for 2025 for at hjælpe med til at gøre bredbåndnet med meget høj kapacitet tilgængelig for samfundet som helhed, især i områder, der halter bagefter, såsom landdistrikter og fjerntliggende områder, sammen med et stærkt fokus på udvikling af digitale færdigheder. Den sigter også mod at fremme gratis wi-fi-forbindelse til borgere og besøgende i det offentlige rum gennem sit WiFi4EU-initiativ.
Desuden indeholder den foreslåede europæiske kodeks for elektronisk kommunikation bestemmelser til at sikre muligheder for at benytte elektroniske kommunikationstjenester (herunder bredbånd) som en del af en forsyningspligtigdom.
- ▶ På området for transportpolitik omfatter mobilitetspakken "Et mobilt Europa" en lang række initiativer, der bl.a. sikrer ordentlige arbejdsvilkår. Derudover er EU i øjeblikket i færd med at revidere lovgivningen om passagerrettigheder for at sikre, at mennesker med reduceret mobilitet får samme adgang til transportydelser som alle andre passagerer.
- ▶ Kommissionen foreslog at revidere direktivet om drikkevand, som vil forbedre adgangen for alle mennesker, særligt sårbare og marginaliserede grupper.
- ▶ Under **dagsordenen for beskatning** har Kommissionen fremlagt en række initiativer med sigte på at genoprette retfærdigheden i EU's skattesystem ved at sikre, at alle virksomheder betaler deres del af skatten der, hvor de skaber deres fortjeneste¹⁴.
- ▶ EU fremmer via sin handelspolitik grundlæggende arbejdsstandarder, som er vedtaget på internationalt niveau: foreningsfrihed, retten til kollektive forhandlinger,

¹³ EFSI har allerede støttet sådanne projekter for et forventet samlet investeringsbeløb på mere end 10,5 mia. EUR. 18 sociale infrastrukturprojekter er allerede blevet godkendt i EFSI's infrastruktur- og innovationsvindue, og det forventes, at de kan mobilisere et samlet beløb på over 6 mia. EUR i investeringer. Disse projekter omfatter opførelse, udvidelse eller modernisering af skoler og universiteter, klinikker og hospitaler og prismæssigt overkommelige sociale boliger i lokalsamfundet. I EFSI's vindue for små og mellemstore virksomheder beløber den samlede forventede investering, der er mobiliseret i den sociale sektor, sig til 4,5 mia. EUR. For nyligt gjorde EFSI det europæiske program for beskæftigelse og social innovation endnu mere slagkraftigt for mikrofinansiering og socialt iværksætteri.

¹⁴ Eksempler herpå er direktivet om bekæmpelse af skatteundgåelse, direktivet om obligatorisk automatisk udveksling af oplysninger på beskatningsområdet og forhåndsgodkendte prisfastsættelsesordninger, direktivet om landespecifik rapportering vedrørende multinationale selskaber og forslaget om at genoprette det fælles konsoliderede selskabsskattegrundlag.

ikkediskrimination, bekæmpelse af børnearbejde og tvangsarbejde, arbejdstilsyn, sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen og anstændige arbejdsvilkår. Sociale aspekter er sammen med økonomiske virkninger, menneskerettigheder og miljøvirkninger også centrale aspekter i de bæredygtighedsvurderinger, der gennemføres for alle handelsaftaler.

- ▶ Det nye europæiske solidaritetskorp giver unge, særligt mindre gunstigt stillede unge, mulighed for at deltage i solidaritetsaktiviteter og være med til at imødekomme samfundsmæssige behov i Europa, hvilket også gør det muligt for dem at udvikle deres egne kompetencer og færdigheder.
- ▶ I forbindelse med stabilitetsstøtteprogrammer er denne praksis blevet etableret siden tilfældet i Grækenland i 2015 for at sikre, at disse ledsages af en social konsekvensanalyse.

Desuden er konvergens mod bedre samfundsøkonomiske resultater, social modstandskraft og retfærdighed, som fremmet af den europæiske søjle for sociale rettigheder, en vigtig del af bestræbelserne på at styrke og gennemføre **Den Økonomiske og Monetære Union**, som det fremgik af de fem formænds rapport fra juni 2015¹⁵ og senere kommissionsforslag¹⁶.

Nedenstående figur 1 giver et overblik over de forskellige måder, hvorpå Kommissionen har forsøgt at integrere de sociale prioriteter i alt, hvad den gør:

¹⁵ https://ec.europa.eu/commission/publications/five-presidents-report-completing-europes-economic-and-monetary-union_en

¹⁶ Den 6. december 2017 fremlagde Kommissionen en meddelelse om "Yderligere skridt hen imod fuldførelsen af Europas Økonomiske og Monetære Union: En køreplan" (COM(2017)821).

Figur 1. Centrale initiativer under den nuværende Kommission på det beskæftigelsesmæssige og sociale område

I denne sammenhæng har oprettelsen af søjlen været en vigtig drivkraft i opdateringen og suppleringen af EU's lovgivning, hvor det er nødvendigt. Ud over, hvad der er gjort hidtil, fremlægger Kommissionen endnu et sæt initiativer sammen med den aktuelle meddelelse, som resumeret i boks 1.

Boks 1: Den nye "pakke om social retfærdighed", som blev præsenteret den 13. marts 2018

Denne meddelelse ledsages af en ny pakke om social retfærdighed, som blev vedtaget af Kommissionen den 13. marts 2018.

Først foreslår Kommissionen, at der oprettes en europæisk arbejdsmarkedsmyndighed, som supplerer tidligere initiativer for at forbedre reglerne for udstationering af arbejdstagere og koordineringen af sociale sikringsordninger. Den frie bevægelighed er en af det indre markeds mest værdsatte friheder, som gavner enkeltpersoner, økonomier og samfund generelt. I dag findes der en omfattende EU-lovgivning for at sikre retfærdig mobilitet, men det, som betyder noget, er, at disse regler anvendes effektivt i praksis. I denne forbindelse vil autoritetens rolle og merværdi være at:

- a) lette adgangen for enkeltpersoner og arbejdsgivere til oplysninger om deres rettigheder og pligter samt til relevante tjenester
- b) fremme samarbejdet medlemsstaterne imellem om håndhævelse på tværs af grænserne af relevant EU-ret, herunder fælles inspektioner
- c) at mægle og bidrage til at finde en løsning i tilfælde af tvister på tværs af grænserne nationale myndigheder imellem eller arbejdsmarkedsforstyrrelser.

Kommissionen opretter som en del af forberedelsen til og oprettelsen af myndigheden også en rådgivende gruppe, som bringer interessenterne sammen.

Dernæst foreslår Kommissionen en Rådets henstilling om adgang til social beskyttelse for arbejdstagere og selvstændige, som bygger på en høring af EU's arbejdsmarkedsparter og sigter mod at tilskynde medlemsstaterne til at sikre, at alle, som arbejder, kan bidrage og har tilstrækkelig adgang til social beskyttelse, såsom arbejdsledighedsdagpenge eller sygedagpenge. I dag arbejder cirka 60 % af arbejdstagerne på tidsbegrænsede fuldtidskontrakter. Et stadigt stigende antal mennesker arbejder imidlertid på andre former for kontrakter, herunder deltids- eller tidsbegrænsede kontrakter, eller er selvstændige. Denne tendens kan give anledning til uligheder og sociale risici, hvis disse arbejdstagere ikke har tilstrækkelig adgang til social beskyttelse. Kommissionen undersøgte muligheden for at foreslå et direktiv til at håndtere dette spørgsmål, men i betragtning af de forskelligartede situationer og den retlige rammes begrænsninger, når det drejer sig om at handle på EU-niveau, er den af den opfattelse, at en rådshenstilling er en passende måde at styre fremskridtene på nationalt niveau og sikre lige vilkår og støtte opadgående konvergens.

Endelig arbejder Kommissionen på at udarbejde et **europæisk socialsikringsnummer**, som er tænkt som en digital identifikator til at gøre eksisterende systemer interoperable. Millioner af turister og mennesker, som rejser, bor og arbejder i et andet EU-land, vil nemt kunne bevise, at de er dækket i deres hjemland, og få hurtigere og lettere adgang til de ydelser, de har ret til, vel vidende, at deres personlige oplysninger er fuldt beskyttet. Dette vil lette overførslen af rettigheder over grænserne, gøre det muligt i realtid at kortlægge og verificere dækningen og samtidig reducere den risiko for fejl og svig, der opstår på baggrund af anvendelsen af papirbaserede dokumenter. Det vil forenkle administrationernes arbejde på alle niveauer. Dette initiativ er en del af Kommissionens arbejdsprogram for 2018: I overensstemmelse med principperne om bedre regulering samarbejder Kommissionen med medlemsstaterne og interessenterne og fremlægger et initiativ senere i år.

For den videre gennemførelse af søjlen på EU-niveau vil Kommissionen fortsat til fulde gøre brug af alle eksisterende værktøjer, som den har til rådighed. Anvendelsen af disse værktøjer vil variere alt efter politikområdet og principperne i søjlen og vil afspejle arten og omfanget af kompetencer på EU-niveau. De omfatter ud over overvågning af fremskridtene under det europæiske semester også opdatering og supplering af eksisterende lovgivning, som nævnt ovenfor, forbedring af håndhævelse af EU-lovens rettigheder i medlemsstaterne og støtte af den sociale dialog i EU.

Dette gælder også for relevant finansiel støtte fra EU's fonde, navnlig de europæiske struktur- og investeringsfonde, Erasmus+ og andre relevante programmer. I sin nylige meddelelse om "En ny, moderniseret flerårig finansiel ramme for en Europæisk Union, der effektivt lever op til de valgte prioriteter for perioden efter 2020"¹⁷ opfordrer Kommissionen til, at EU-budgettet indfrier de løfter, som Unionens ledere gav på det sociale topmøde i Göteborg, og yderligere udvikler Unionens sociale dimension, herunder gennem den fulde gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder¹⁸. Kommissionen understregede, at der vil være brug for tilstrækkelige ressourcer til forbedring af beskæftigelsesmulighederne og til at tage hånd om færdighedsudfordringerne, herunder udfordringerne i forhold til digitalisering. Detaljerede forslag om Unionens næste finansielle ramme for perioden fra 2021 følger i foråret 2018.

4. Gennemførelse af søjlen på nationalt niveau

De fleste af de beføjelser og værktøjer, der er nødvendige for at opnå resultater med den europæiske søjle for sociale rettigheder ligger i hænderne på de lokale, regionale og nationale myndigheder, arbejdsmarkedsparterne og civilsamfundene. Mens EU spiller en afgørende rolle i støtten til medlemsstaterne, ligger ansvaret for gennemførelsen af søjlen — i vid udstrækning — på forskellige regerings- og forvaltningsniveauer i medlemsstaterne. Desuden spiller arbejdsmarkedsparterne på alle niveauer en afgørende rolle med hensyn til at gennemføre søjlen i overensstemmelse med deres uafhængighed til at forhandle og indgå aftaler¹⁹. Respekten for de forskelligartede nationale arbejdsmarkedssystemer samt arbejdsmarkedsparternes uafhængighed anerkendes udtrykkeligt i traktaten om Den

¹⁷ COM(2018)98 final.

¹⁸ Kommissionen understregede i sin meddelelse: "I den kommende flerårige finansielle ramme skal den finansiering, der er til rådighed, bedre afspejle vore politiske prioriteter. *Rammen bør bygge på, hvad der fungerer godt i dag, og samtidig foregribe morgendagens udfordringer. I overensstemmelse med Romerklæringen skal budgettet muliggøre et sikkert og trygt Europa. Et velstående og bæredygtigt Europa. Et socialt bevidst Europa.* Og et Europa, der står stærkere på den globale scene." Kommissionen understregede også: "EU-budgettet vil skulle indfri de løfter, som Unionens ledere gav på det sociale topmøde i Göteborg. Det betyder i praksis yderligere udvikling af Unionens sociale dimension, herunder gennem fuld gennemførelse af den europæiske søjle for sociale rettigheder, støtte til de unge og til EU-borgernes mobilitet".

¹⁹ Et nyligt eksempel på arbejdsmarkedsparternes tiltag er den uafhængige rammeaftale om aktiv aldring og den tværgenerationelle tilgang, som parterne blev enige om den 8. marts 2017. Et eksempel på en aftale mellem arbejdsmarkedsparterne, som er blevet gennemført i EU-retten er Rådets direktiv (EU) 2018/131 af 23. januar 2018 om iværksættelse af den aftale, der er indgået mellem European Community Shipowners' Associations (ECSA) og Det Europæiske Transportarbejderforbund (ETF) til ændring af direktiv 2009/13/EF i overensstemmelse med ændringerne fra 2014 til konventionen om søfarendes arbejdsforhold af 2006 so.

Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF). I årenes løb har Kommissionen opfordret medlemsstaterne til at lade arbejdsmarkedsparterne spille en større rolle inden for beskæftigelsesområdet og det sociale område, da deres engagement er af afgørende betydning for ejerskabet til reformer. Ikkestatslige organisationer (NGO'er) spiller ligeledes, især når de leverer sociale tjenester, en afgørende rolle i forbindelse med mobilisering og opnåelse af resultater med søjlen.

Ved at udtrykke væsentlige principper og rettigheder fungerer den europæiske søjle for sociale rettigheder som en vejledning mod effektive resultater inden for det beskæftigelsesmæssige og sociale område. Der er ingen universalløsninger og søjlen viser diversiteten af nationale situationer. Selv om medlemsstaterne ofte står over for fælles udfordringer og har de samme problemer, er der stor forskel på de løsninger, de har brug for. Dette skyldes store forskelle i deres nationale systemer, traditioner, udgangspunkter og socioøkonomiske forhold.

Den nuværende økonomiske situation giver mulighed for at fremme inklusiv vækst, modernisere en stærk social markedsøkonomi i EU og investere i mennesker i overensstemmelse med den europæiske søjle for sociale rettigheder. EU's økonomi er fortsat i solid vækst²⁰. Der er blevet skabt mere end 9 millioner nye job siden starten af efteråret 2014, da den nuværende Kommission startede sin embedsperiode²¹. Arbejdsløsheden falder støt og er på det laveste niveau siden 2008. Antallet af beskæftigede er på 236,3 millioner i EU, det højeste der nogensinde er blevet registreret. Der er dog stadig 18 millioner arbejdsløse i EU, i en række medlemsstater er husstandsindkomsterne stadig under niveauet i 2008, og der er stadig mange sociale udfordringer, særlig i forbindelse med tempoet for og omfanget af den igangværende udvikling – fra digitalisering til aldring. Der er stadig meget store forskelle på situationerne blandt og i medlemsstaterne.

Prioriteterne vil nødvendigvis variere, og det europæiske semester er en mulighed for medlemsstaterne for at gøre fremskridt med og rapportere om resultaterne med søjlen. Landerapporterne, der for nylig blev offentliggjort i forbindelse med det europæiske semester 2018²² skitserer arten og omfanget af udfordringerne på nationalt niveau mod bedre arbejds- og levevilkår, mere retfærdige og mere velfungerede arbejdsmarkeder, forbedrede uddannelsessystemer til at give borgerne passende og relevante færdigheder samt sociale velfærdssystemer, som både er bæredygtige og tilstrækkelige. De nationale reformprogrammer, som forventes fra medlemsstaterne i april, vil opstille fornyede prioriteter og fremme konkrete tiltag på nationalt niveau. Disse programmer vil danne grundlag for de landespecifikke henstillinger, som Kommissionen vil foreslå senere i foråret 2018. Sideløbende hermed vil Kommissionen fortsat samarbejde med medlemsstaterne for at sikre,

²⁰ Se Europa-Kommissionens økonomiske vinterprognose for 2018 på: https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/economic-performance-and-forecasts/economic-forecasts/winter-2018-economic-forecast_en og kvartalsrapporten om den økonomiske og sociale udvikling: <http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8063>.

²¹ Størstedelen af disse nyskabte job kan betragtes som værende af "god kvalitet": 78 % af de nyskabte job siden 3. kvartal af 2014 er faste job og 88 % af dem er fuldtidsjob.

²² Meddelelse om vurdering af fremskridtene med strukturreformer, forebyggelse og korrektion af makroøkonomiske ubalancer og resultater af de dybdegående undersøgelser (COM(2018) 120).

at tilgængelige EU-midler anvendes hensigtsmæssigt til støtte for strukturreformer eller til investering i mennesker i overensstemmelse med prioriteterne i landerapporterne og de landespecifikke henstillinger.

5. Overvågning af gennemførelsen af direktivet

Det europæiske semester for politisk samordning er et passende værktøj til overvågning af fremskridt på centrale områder, der er dækket af den europæiske søjle for sociale rettigheder. Det europæiske semester er baseret på grundige analyser, som er tilpasset situationen i det enkelte land: Det anerkender mangfoldigheden af udfordringerne og behovet for at prioritere på baggrund af forskellige udgangspunkter og tilgængelige midler på tværs af landene. Det europæiske semester er også måden at strukturere den kollektive indsats på over tid: Det bygger på indgående dialog og detaljeret rapportering i løbet af året, som er gennemsigtig og åben for alle aktører, og det anvendes især til at strukturere peer reviews og benchmarking blandt medlemsstaterne. Ved at bygge på de fremskridt, der er opnået i de seneste år for at styrke den sociale dimension inden for det europæiske semester, er Kommissionen begyndt at finjustere eksisterende værktøjer og arbejdsmetoder for at afspejle den europæiske søjle for sociale rettigheder, siden den blev proklameret. Dette kræver ikke grundlæggende ændringer eller oprettelse af nye instrumenter eller yderligere administrative byrder for medlemsstaterne.

Det vil også være nødvendigt at foretage en mere tematisk opfølgning for at dække dybden af de forskellige principper af søjlen og revidere effektiv opfølgning og udbredelse på stedet. Regelmæssige EU-publikationer – såsom den årlige fælles rapport om beskæftigelsen og årsrapporten om beskæftigelse og social udvikling – anvendes til grundigt at undersøge specifikke spørgsmål. EU-agenturer, der er aktive på området²³, vil også få til opgave at foretage grundig rapportering for de principper, der i højere grad falder inden for deres ansvarsområder. Arbejdsmarkedsparterne på EU-niveau og civilsamfundsorganisationerne kan derimod beslutte i højere grad at fokusere på visse principper af særlig interesse for dem.

Tre nye elementer vil blive tilføjet som en del af det europæiske semester for at hjælpe med at overvåge gennemførelsen af den europæiske søjle af sociale rettigheder:

- ▶ Integrering af prioriteterne i søjlen i det europæiske semester ved udvælgelse af emner til detaljeret årlig rapportering: Der vil blive taget højde for de principper og rettigheder, der er nedfældet i søjlen, igennem hele det europæiske semester ved overvågning, sammenligning og vurdering af de opnåede fremskridt. Samtidig vil visse emner vedrørende søjlen blive fremhævet for en detaljeret vurdering hvert år. Dette gælder især for den årlige vækstundersøgelse (udarbejdet i november), der fastsætter økonomiske og sociale prioriteter på EU-niveau, og landerapporterne (udarbejdet i februar/marts), som danner grundlag for yderligere landespecifikke retningslinjer. Valget af emner foretages

²³ Det Europæiske Center for Udvikling af Erhvervsuddannelse (Cedefop) Det Europæiske Institut til Forbedring af Leve- og Arbejdsvilkårene (Eurofound) Det Europæiske Arbejdsmiljøagentur (EU-OSHA) Det Europæiske Erhvervsuddannelsesinstitut (ETF)

efter høring af alle aktører, navnlig de relevante udvalg der repræsenterer medlemsstaterne.

- ▶ Teknisk bistand, fremme af benchmarking og udveksling af god praksis: Det europæiske semester tilbyder et forum for dialog med interessenter, hvor de kan udveksle og styrke gensidig læring blandt medlemsstaterne med henblik på at støtte opadgående konvergens mod dem, der klarer sig bedst. Organer, der beskæftiger sig med beskæftigelse og socialpolitik under det europæiske semester, såsom beskæftigelsesudvalget og Udvalget for Social Beskyttelse, arbejder allerede på benchmarking af politisk konvergens. I sin meddelelse om "Yderligere skridt hen imod fuldførelsen af Europas Økonomiske og Monetære Union: en køreplan"²⁴ foreslog Kommissionen endvidere, at igangværende arbejde i Rådet og i Eurogruppen om benchmarking af politikker bør styrkes. Ud over den økonomiske støtte, der gives gennem de europæiske struktur- og investeringsfonde, har Kommissionens Strukturreformtjeneste intensiveret sit tilbud om skræddersyet støtte til institutionelle, administrative og politiske reformer²⁵.
- ▶ **Vurdering og overvågning af præstationer ved hjælp af den nye sociale resultattavle:** Kommissionen præsenterede sammen med sit forslag til søjlen en ny social resultattavle. Det er meningen, at resultattavlen sammen med de forskellige dimensioner i søjlen skal være et led i vurderingen af medlemsstaternes præstationer inden for beskæftigelsesområdet og det sociale område. Den blev anvendt første gang til at belyse og uddybe analysen i den fælles beskæftigelsesrapport 2018, og indikatorerne blev anvendt til at understøtte analysen i landerapporterne 2018. Selv om de ikke er udtømmende for drøftelserne om overvågning af søjlen, kaster de nyttigt lys over den aktuelle situation og gør det muligt at foretage sammenligninger over tid og på tværs af landene. Resultattavlen og dens statistiske fundament udvikles yderligere med støtte fra medlemsstaterne.

²⁴ COM(2017)821 final.

²⁵ Siden 2015 har Strukturreformtjenesten gennemført tæt på 500 projekter om teknisk støtte. Eksempler på sådanne projekter på det sociale område omfatter: (i) Støtte til gennemførelsen af en garanteret mindsteløn (ii) Støtte til udarbejdelsen og gennemførelsen af integrationspolitikker for migranter og flygtninge (iii) Forbedring af handicapvurderingssystemer og tjenesteydelser for mennesker med handicap (iv) Forbedring af udformningen og gennemførelsen af aktive arbejdsmarkedspolitikker (v) Støtte til reformen af specialundervisningen

tjener som referenceramme til **overvågning af fremskridt** mod et "socialt tredobbelt A" muliggør **benchmarking** af positive resultater med hensyn til forbedring af **præstation** og **konvergens**

giver, inden for visse områder, mulighed for at **sammenligne** EU's resultater med andre **internationale aktørers** resultater

spiller en afgørende rolle i oplysningen om arbejdet under det europæiske semester gennem **data** og **kvantitative oplysninger**

er blevet drøftet i **udvalgene**, som spiller en afgørende rolle i det europæiske semester, og blev anvendt første gang i den **fælles beskæftigelsesrapport** 2018. Det vil blive udviklet yderligere i den fælles beskæftigelsesrapport 2019.

Den sociale resultattavle omfatter 35 sociale, uddannelsesmæssige og beskæftigelsesmæssige indikatorer (herunder opdeling efter alder, køn og uddannelse) grupperet i 3 dimensioner og 12 områder.

Lige muligheder og adgang til arbejdsmarkedet

- ▶ Uddannelse, færdigheder og livslang læring
- ▶ Ligestilling på arbejdsmarkedet
- ▶ Risiko for fattigdom eller social udstødelse
- ▶ Ulighed i indkomst
- ▶ Ungdom

Dynamiske arbejdsmarkeder og retfærdige arbejdsvilkår

- ▶ Arbejdskraftstruktur (beskæftigelsesgrad og arbejdsløshedsprocent)
- ▶ Arbejdsmarkedspolitikker
- ▶ Indkomst og lønninger

Offentlig støtte, social beskyttelse og inklusion

6. Konklusion

I årtier har Den Europæiske Union været med til at skabe øget velstand og social retfærdighed. Europa er i dag et af de mest attraktive steder at bo i verden. Den økonomiske og sociale krise i det sidste årti har dog haft en vidtrækkende indvirkning på vores sociale struktur, hvilket har stillet spørgsmålstegn ved essensen af vores sociale markedsøkonomi.

Europa har nu lagt krisen bag sig, og det er tid til at se fremad, til at tilpasse sig hastigheden på de skiftende vilkår og tackle de bredere socioøkonomiske udfordringer, som Europa står over for, for at forny og opretholde vores økonomiske og sociale modeller.

Ved at gøre det mere klart, hvad Europa står for, udtrykker den europæiske søjle for sociale rettigheder det, som er af afgørende betydning for de sociale fremskridt til gavn for borgerne og samfundene, og som baner vejen for yderligere tiltag.

De forpligtelser, som EU's ledere påtog sig på det sociale topmøde i Göteborg, er en del af en bredere dagsorden med fokus på at opbygge fremtiden for EU og dens 27 medlemsstater. Det er et fælles ansvar at skabe fremskridt med den europæiske søjle for sociale rettigheder og

²⁶ For flere oplysninger om den sociale resultattavle:
<https://composite-indicators.jrc.ec.europa.eu/social-scoreboard/#>

gøre den en realitet for alle europæere. Regeringer, arbejdsmarkedsparter og ikkestatslige organisationer, lokale, regionale og europæiske institutioner er klar til og fast besluttet på at bidrage til hertil.